

kelijker het einde van dit drama te verwachten. De hoer pronkt, de zevende kop van het Beest neemt scherpe omtrekken aan; dat zien we voor oogen. Maar als dat begin werkelijkheid wordt, dan weet ik zeker dat ook het einde waar is; dan weet ik vast, dat de bruiloft nadert. Het Beest herrijst uit de dooden en iedereen gaat het aanbidden. Precies zooals Johannes het ons heeft gezegd. De vrouw pronkt en drinkt zich een roes. Precies zooals God het ons verkondigd heeft. Maar dan komt de bruiloft ook zeker; het Woord wordt bevestigd uit de feiten. De afval van de kerk en de terugkeer van het monster, ze bewijzen, dat God niet liegt. En juist daarom leert deze tijd me sterker dan ooit vast te houden aan het Woord en te hopen op het groote avondmaal van de bruiloft des Lams.

Hem aanhangen met vurige liefde ook, zoo bidt het doopsformulier.

Nu wat die vurige liefde betreft: onze tekst eindigt met een heel opmerkelijk bericht. Johannes was diep overweldigd, toen de engel hem zei, dat heel de beweging en chaotische wereldgeschiedenis tenslotte door God zoo werd gemaakt, opdat komen zou het avondmaal van de bruiloft des Lams. En hij zei bij zichzelf: wat is deze engel groot. Hij profeteert van het einde der wegen Gods in de geschiedenis, want hij kon dit alles me zeggen. En hij profeteert daar niet slechts van, maar hij is ook één van de figuren, die de laatste toornschalen leeglieten; deze engel helpt dus mee, om het einde der geschiedenis en de volkomen verlossing der kerk te verwerkelijken. Hij verkondigt niet slechts het einde, maar hij maakt het einde. Toen rees er in Johannes' ziel zoo'n diepe eerbied voor dezen machtigen engel, machtig in woord en daad, machtig in profetie en vervulling, dat hij, voor hij het wist, op de knieën lag om dezen engel te aanbidden. Hij dacht: ik ben een lilliputter, en de kerk is een volk van enkel dwergen!

Maar deze engel sneed het onmiddellijk af: pas op, doe dat niet. Ben ik groot? Groot in woorden nu en in werken straks? Ik ben, net als gij, alleen maar een dienstknecht van God. Johannes, God alleen is groot en zeer te prijzen. Hij alleen heeft dezen weg der kerk naar de bruiloft bedacht. Hij alleen heeft dit heilgeheim mij verteld. Hij alleen is het die straks het einde der geschiedenis brengt; Hij alleen is het die de hoer verplettert en den drank vertrappt; God alleen is groot, aanbid Hem. Want dit plan is van Hem, en deze profetie is van Hem, en straks de bruiloft is ook alleen van Hem. Ik ben slechts zijn dienstknecht. Johannes, plaats den dienstknecht niet boven, en zelfs niet naast zijn Heer. Gij moet mij niet zoo hoog plaatsen.

En ge moet ook niet zoo klein denken van u zelf. Want ge valt op uw knieën en zegt: wat ben ik toch klein en nietig, vergeleken bij u. Maar het is niet waar. Ben ik vanwege dit woord, en vanwege de uitgieting der laatste plagen straks, ben ik daarom meerder dan gij? Ik sta gewoon naast u, ik ben alleen maar dienstknecht van God, en mededienstknecht van u en van al de anderen, die de geboden Gods bewaren en de getuigenis van Jezus Christus vasthouden. Ben ik een profeet, Johannes? Maar gij niet minder. Want het is toch Pinksteren geweest. En wie de getuigenis van Jezus Christus vasthoudt, die heeft toch sinds Pinksteren den Geest der profetie? Ik ben als dienstknecht Gods profeet, inderdaad. Maar gij net zoo goed en al die andere menschen, die met u de belijdenis van Jezus Christus uitdragen, en aan het evangelie vasthouden, zelfs als het hun het leven kost. En zeg nu niet bij uzelf: maar straks dan? Zeg niet tot mij: gij en uw mede-engelen zult een actief aandeel hebben in het ontketenen van het oordeel over de hoer, en in het aanrichten van de bruiloft. En wij menschen staan er maar werkeloos bij. Het is niet waar. Want ik profeteer, maar gij, die het Woord van Christus vasthoudt en met dat evangelie de wereld te behouden zoekt, gij profeteert even hard. En ik krijg straks een schaal vol gramschap in mijn handen, en giet die leeg. Dan doe ik wat. Maar gij doet niet minder, en uw broeders evenmin. Want gij, die de geboden Gods bewaart en de getuigenis van Jezus Christus vasthoudt, gij vecht in woord en daad om het behoud van de wereld en de afvallige kerk. O neen, gij bekeert ze niet allemaal; maar uw profetisch woord en uw evangelische daad is toch een kracht in deze wereld; indien niet ter bekeering dan ter verharding. Uw woord en uw daad zijn actieve krachten, krachten van den Geest, waarmee Hij de heele wereld rijpstoofd voor het einde.

Gij moet niet zeggen, Johannes: als een engel spreekt, kan ik mijn mond wel houden. Want uw woord is even belangrijk en even goed een kracht van het einde. Gij moet niet zeggen: nu ik gezien heb, wat straks de engelen doen, kan ik mijn handen wel in den zak steken; want met woord en daad, door godzaligen wandel en door profetisch getuigenis brengt gij het einde der geschiedenis nabij, evengoed als ik op mijn plaats heb doe.

Johannes, God alleen is groot, aanbid dus Hem. Maar de menschen en engelen staan als dienstknechten Gods naast elkaar, in woord en daad; zoo stuwes zij de wereld op naar den laatsten dag waarop de hoer wordt geoordeeld, en het Beest verbrijzeld.

En dus, Johannes, heb God lief; aanbid met heel de kerk Hem als den Heer der geschiedenis, aanbid Hem, die via hoer en Beest zijn ware kerk tot de bruiloft brengt.

En heb ook de menschen lief. Doe uw mond open met al uw broeders, verkondig het evangelie van Christus, houdt daaraan vast tegenover een antichristelijke wereld en een afvallige kerk. En bewaar de geboden Gods, doe nooit mee met de gruwelen der hoer, noch met de godslasteringen van het Beest.

Hebt gij het verstaan? Och kijk, niemand van ons zal vandaag de aanvechting hebben om een engel te aanbidden. Maar kent gij die andere aanvechting niet, dat we onszelf klein en machteloos gevoelen? Wij hebben toch al meer het benauwend gevoel, dat wij niets meer beteekenen. Daar wordt om ons gelachen. En al de gruwelen van vandaag, we konden ze niet tegenhouden. Onze regering doet maar, en de Veiligheidsraad doet maar. De kerk invloed? Ja, de afvallige kerk, die groote stad der hoeren. Maar dat handjevol van ons? Gij voelt u passief, nietwaar, in het wereldgebeuren; ge zegt van heel die geschiedenis: daar sta ik nu als toeschouwer het aan te zien, maar ingrijpen kan ik niet. Wij meenen pas iets te kunnen doen, als onze mannen in het kabinet zitten, en als we een organisatie van honderdduizenden achter ons hebben. Maar we moeten van dien waan nu toch waarlijk eens genezen.

Wie beteekent wat in de wereld? De man, die vandaag uit het Woord de geschiedenis verstaat, die het Beest in de gaten heeft, en de hoer ook. De man, die de kerk van Christus liefheeft met al wat in hem is, en die daarom haat alle hoererij in de kerk, en alle goddeloosheid in de tucht tegen trouwe kinderen der kerk. De man, die gelooft, dat vandaag God bezig is met de voorbereidselen tot de groote bruiloft, en die daarom de toekomst aandurft. De man, wiens hoop dagelijks vaster wordt op het nieuwe Jeruzalem, omdat hij ziet dat het Woord al in vervulling gaat. De man, die alleen God aanbidt als Heer der geschiedenis, maar verder zich bewust is van zijn plaats naast

BELIJDENIS

*Ik heb gestreden in veel donk're nachten,
die slechts mijn ziel vertwijfling brachten;
ik geef mij over thans aan Uw genade, Heer
ik leg de wapens neer —*

*Hoe heb ik elken dag opnieuw gestreden.
Ik zocht maar vond geen zielevrrede,
Toen zag ik U, mijn Heil — neem nu mijn
[handen, Heer*

ik leg de wapens neer —

*U wilt ik nu belijden al mijn zonden;
ik zie Uw reine handen, wonden...
Het is volbracht — geen strijd, geen tegen-
[streden meer —*

ik leg de wapens neer —

WIM VAN DER LAAN.

engelen. De man, die op zijn eigen kleine plaatsje de geboden Gods bewaart, en in eigen kring de getuigenis van Jezus Christus vasthoudt, ook al lachen ze hem uit. De man, die met dat woord en met die daad alleen durft staan, en geen seconde vraagt: hoeveel menschen staan achter me, omdat hij weet: engelen staan naast me, en God staat boven me.

Wie maken geschiedenis? Niet de heeren van Lake Success, maar de eenvoudige soldaat in Indië, met wiens leven wordt gespeeld door die heeren, maar die daar in den troep de geboden Gods bewaart en zich de belijdenis van Christus niet schaamt.

Wie maakt geschiedenis? Niet de arbeiders, die als een groote bond hun eischen stellen, maar de man die op zijn eentje het gebod Gods betracht tegenover zijn patroon. De vader, die zijn kinderen van het evangelie vertelt, en de moeder, die een christelijken stijl in haar gezin brengt, ook al worden ze door heel de buurt gemeden, omdat ze naar men zegt wat eigenaardig zijn. Niet de minister, die elke week in het vliegtuig klimt voor een belangrijke conferentie; maar de zieke, die al jaren ligt op hetzelfde smalle bed in een klein kamertje, maar die daar de getuigenis van Christus vasthoudt. Niet de man, die erg oecumenisch doet, maar het heel eenvoudige kerklid, dat toen het er op aankwam te kiezen in de kerk den moord op de broeders en de ontroep aan het verbond Gods niet duldde, en die zich voor de vrijmaking niet schaamt en die zich voor een valsche eenheidsbeweging niet laat aanmeeren, ook al vinden ze hem kerkistisch en benepen, en al kost het hem klanten. Vraagt ge naar de miljoenen? Die vindt ge achter het Beest. Zoekt ge de honderdduizenden? Die zijn bij de hoer. Maar gezegend de man, die trouw blijft aan God, als heel de kerk Hem verloochent; die trouw blijft aan de broeders, als allen den moord maar toelaten; die in woord en daad de kerk gelooft, al zal hij dan alleen staan. Gezegend de man, die heel klein is en daarom heel diep buigt voor God; maar die dan ook fier opstaat, en naar menschen niet meer omkijkt, doch naast engelen gaat staan, en in bond met de engelen spreekt de woorden Gods, en koninklijk volbrengt de geboden Gods, en die weet: ik beweeg als dienstknecht Gods met de engelen de heele geschiedenis naar den dag van de groote bruiloft.

Want tenslotte is deze man het, die al spreekt hij dan moederziel alleen, en al staat hij ook in zijn levenspraktijk geïsoleerd, — tenslotte is deze het, die zijn stem mengt in de stem der groote schare, dreunend als de zee en rommelend als den donder: Halleluja. God komt tot zijn heerschappij, en wij zijn op weg naar de bruiloft. Want door woord en daad helpt hij-zelf den dag nabij brengen, waarop God ook tot hem zeggen gaat: Zalig zijt gij, want gij zijt geroepen tot het avondmaal van de bruiloft des Lams.

Dit zijn de waarachtige woorden van God.

B. HOLWERDA.

UIT DE SCHRIFT

Vijandschap, geen meeningsverschil

Door wien werpen ze dan uw zonen uit?

Matth. 12:27.

Er ligt groote spanning in Mattheus 12: daar wordt aan een „dispuut“ de profetie over de onvergeeflijke zonde vastgeknoopt door den eenige, die nooit in overdrijving is gevallen. De farizeeën en andere vijanden hebben het wonder van de genozing van een stakker door den Heiland „verklaard“ op een andere manier, dan „het volk“ geloofde. Hij daar? Hij doet wel alsof hij den duivel bestrijdt, maar het gevecht is een schijngevecht: feitelijk is hij een compagnon van de hel.

Vanwaar die heftige oppositie? Verbeeld u nu maar niet, dat deze opponenten, door zoo te argumenteeren, nu alleen maar „intellectueel“ afstand van den Nazarener nemen. Profetie en genezingsdienst zijn in den bijbel één: beide beteekenen — vooral bij den Messias in den bijbel herderschap: is de weide niet het Woord, en dient het teken niet als teken bij het Woord? Door Christus als duivelbekemper-zonder-zedelijken-ernst uit te jouwen, maken ze meteen zich van zijn genezingswonderen af, die toch eveneens, voor zijn ambtsbesef, behalve profetische spraak, ook herders- en verrichtingen waren. Maar hij heet een verkapt godslasteraar, en al die „volksverhalen“ (!) over genezingen e.d. kunnen worden afgedaan met een verwijzing naar duivelskunstenaars.

O zeker, daar zijn natuurlijk wonderen. Wie psalm 29 opzegt, waarin zevenmaal de bath-kol (Gods groote stem) wordt vernomen, wie maar zegt: „baz, bazjah, mas, maksah, kas, kasjah, sjarjal en amorlai“, die kan — de Talmud spreekt ervan — daarmee reeds heel wat kwalen bezweren; en exorcismen met kruiden en gepreveld formulen (b.v. bar-tit, bar-tema, bar-tena, en nog wat), daarvan hebben ook wel kennissen van deze geleerde tegensprekers van den Nazarener verstand (Matth. 12:27). Men zal zich niet verder op dit terrein begeven, o neen; maar als die man daar 'n combinatie is van compagnonschap met den Booze, en verder van velerlei ongecontroleerde waarzeggers-kunsten, nu, dan weet men genoeg. Hij heeft duivelen uitgeworpen? Zieken genezen? Pardon, de kerkelijke keuring moet toch een genezing eerst constateren? En in één geval is die hem geweigerd, Joh. 5: de man die zich toen genezen verklaarde was een sabbathschender, ook al door den funesten invloed van dezen duisterling uit Nazareth; toen is dan ook de absolutie, die na kerkelijke verificatie pleegt te volgen met de formule: „ga heen en zondig niet meer“, aan den beweerden genezen man onthouden (Joh. 5:10).

Ja, nu u daar tóch over spreekt, toen heeft die wonderdoener van Nazareth meteen maar zelf voor priester-keurmeester-genezings-verificateur gespeeld, en den man zelf absolutie gegeven met de formule, die den priester toekomt tegenover gedoopte proselieten en mirakuleus genezen patiënten (Joh. 5:14). Het was toen óók al niet puils, en weet u 't nog, ook toen is al gesproken van blasphemie (Joh. 5:18). Ook toen al had hij zoo iets als een Daniëls-prophetie over den Menschenzoon en over doodenopstanding in den mond (Joh. 5:25—29, vgl. Dan. 12:1—3). Het is met hem evenwel ook als bijbel-uitlegger nog nooit in orde geweest; altijd is hij bezig met profetieën, die een ander als verzegeld kent; het is theologisch (!) dan ook veel voornamer en getuigt van veel meer eruditie, te zeggen: ik kan zooiets niet lezen (Jes. 29:11): het is verzegeld. Wat God zelf in zijn ondoorgrondelijke wijsheid verzegeld heeft (Dan. 12:4), zou deze man dat willen ontsluiten? Zou hij een boek met zeven zegelen kunnen openmaken, (vgl. Openb. 5:5)? DEZE „ouderlingen“ en Schriftgeleerden verzekeren: geen sprake van! Wonderdoener-charlatan, duivelskunstenaar! Het probleem van Matth. 12 is opgelost.

Het is goed voor ons, dat de Schrift ons doet zien, dat de Goede Herder over heel de linie en in al zijn ambten tegelijk weersproken is, opdat wij de eenheid van het herdersambt zouden zien. Zijn wonderen, zijn prediking, zijn offer, dat alles valt onder het herderschap. En niemand is in staat daarvan alleen maar intellectueel zich te distancieeren. Wie het doet, die doet het met zijn hart, zijn „ik“, zijn levenscentrum.

Daarom juist sprak hij van de onvergeeflijke zonde: ze is volharding in het kwaad der vijandschap ook in de laatste openbaringsfase: die van den Geest. K. S.